

**Usmernenie k výkonu činností inkluzívneho tímu materských škôl
zapojených do národného projektu
Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych
komunít II. – NP PRIM II.
počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19.**

Úvod

V súvislosti s aktuálnou epidemiologickou situáciou vydáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky/Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity usmernenie v súvislosti so **zabezpečením primeraných podmienok pre výkon členov inkluzívneho tímu** v materskej škole (najmä pedagogického asistenta, odborných zamestnancov, koordinátorov inkluzívneho vzdelávania, rodičovského asistenta) počas mimoriadnej situácie a v súvislosti s **prevenciou vzniku neoprávnených výdavkov** oprávnených užívateľov počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19.

Udalosti poslednej vlny epidemiologickej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19 potvrdili nevyhnutnosť flexibility zo strany škôl v zabezpečovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, s ohľadom na potreby a možnosti všetkých detí, obzvlášť špecifické potreby detí a rodín žijúcich v prostredí marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Poskytovanie poradenských, komunikačných, odborných činností a iných činností zamestnancami materskej školy zmiernuje dopad pôsobenia nepriaznivej situácie na obyvateľov tej-ktorej sídelnej komunity a primárne MRK, pričom osвета a prevencia zdravia, účinná komunikácia ohľadom výchovných a vzdelávacích problémov detí, pokračovanie vo výchove a vzdelávaní inou ako prezenčnou formou (dištančným vzdelávaním) a pod. môže zmierniť dopady epidemiologickej situácie na sociálnu vylúčenosť detí a rodín z MRK. Materská škola z tohto pohľadu svojou činnosťou prispieva nielen k plneniu svojej výchovno-vzdelávacej a socializačnej funkcie, ale aj k ochrane verejného zdravia.

Organizácia a podmienky výchovy a vzdelávania

V súvislosti s organizáciou a podmienkami výchovy a vzdelávania v materských školách sa materské školy riadia usmerneniami ministra školstva, zverejňovanými na webovom sídle <https://www.minedu.sk/rozhodnutia-a-usmernenia-v-case-covid-19/>. V časti oprávnenosti výdavkov za mzdy refundované prostredníctvom NP PRIM II. je potrebné dodržiavať pokyny uvedené v časti V. tohto usmernenia.

Obzvlášť dôležité je, že ak sa obmedzí alebo preruší prevádzka materskej školy podľa § 2 ods. 6 vyhlášky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky č. 308/2009 Z. z. vo vzťahu k jednej triede alebo k viacerým triedam z dôvodu podozrenia na výskyt ochorenia COVID-19, považuje sa to za **mimoriadne prerušenie školského vyučovania v škole.**

Mimoriadnym prerušením školského vyučovania sa rozumie zabezpečovanie výchovy a vzdelávania inou ako prezenčnou formou. Pre tieto účely inkluzívny tím materskej školy naďalej zabezpečuje činnosti podľa potrieb detí a možností materskej školy.

Dištančné vzdelávanie

Iná ako prezenčná forma výchovy a vzdelávania je súhrnne nazývaná dištančným vzdelávaním.

Dištančné vzdelávanie teda zahŕňa akúkoľvek inú realizovateľnú možnosť výchovy a vzdelávania, pri ktorej prebieha interakcia medzi dieťaťom a učiteľom materskej školy (resp. aj pedagogickým asistentom, odborným zamestnancom alebo aj rodičovským asistentom). Najrozšírenejšou formou sú online platformy, ktoré je možné využívať v prípade zabezpečenia internetového pripojenia a mobilných zariadení (mobilný telefón, tablet, PC a i.) na strane školy a rodiny.

V prípade, že takéto zabezpečenie nie je dostupné, dištančnou formou výchovy a vzdelávania sa rozumie aj činnosť prebiehajúca priamo v rodine dieťaťa/detí, prípadne v inom bezpečnom a primeranom prostredí, ktorá je usmerňovaná pedagogickým a/alebo odborným zamestnancom materskej školy, a to aj za jeho/jej priamej účasti (návštevy v rodinách, doručovanie pracovných listov s inštrukciou pre rodičov a deti, poskytovanie písomnej/ústnej spätnej väzby a i.).

V prípade, že to podmienky materskej školy umožňujú, dištančné vzdelávanie je možné realizovať aj podľa individuálneho rozpisu (rozvrhu, plánu práce) činností s tým-ktorým dieťaťom v priestoroch materskej školy.

I. Činnosti inkluzívneho tímu počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v materskej škole, zapojenej do NP PRIM II.:

Obsah pracovných činností jednotlivých pracovných pozícií sa prispôsobuje aktuálnym opatreniam (ministra školstva, Úradu verejného zdravotníctva SR, Ústredného krízového štábu, Pandemickej komisie, regionálneho úradu verejného zdravotníctva a i.). Okrem výchovno-vzdelávacích, odborných a poradenských činností sú odporúčané ďalšie činnosti reflektujúce mimoriadnu situáciu, potreby detí z MRK a ich rodín a možnosti tej-ktorej materskej školy, najmä:

Pedagogický asistent

- príprava podkladov pre účely informovania rodičov detí z MRK v súvislosti s prevenciou a ochranou zdravia prostredníctvom komunikačných kanálov MŠ (web stránka, sociálne siete, výveska, email),
- realizácia aktivít na zabezpečenie prevencie a ochranu zdravia ako ranný filter, monitoring dostupnosti ochranných prostriedkov, dôraz na dodržiavanie hygienických zásad, distribúcia rúšok a i.,
- dištančná forma komunikácie s deťmi a rodinami detí z MRK,
- asistencia pedagogickým a odborným zamestnancom pri príprave pracovných listov,
- spolupráca s pomáhajúcimi profesiami (TSP, KC) pri distribúcii pracovných listov do rodín a pri informovaní rodičov o ich spracovaní a výsledkoch,
- spolupráca s pomáhajúcimi profesiami (TSP, KC) pri zabezpečení účasti detí z MRK pri zápisoch do MŠ a do 1. ročníka,
- príprava pracovných pomôcok;
- účasť na pracovných stretnutiach inkluzívneho tímu, vrátane dištančných foriem,
- príprava podkladov súvisiacich s autoevaluáciou MŠ a desegregačným akčným plánom zmeny,
- konzultácie s regionálnym koordinátorom (telefonicky, mailom, osobne),
- zúčastňuje sa vzdelávacích aktivít realizovaných NP PRIM II.

- vypracovávanie dištančných úloh zadaných na vzdelávacej aktivite NP PRIM II, konzultácia výstupov s lektormi, a i.

Rodičovský asistent

- podieľa sa na pomoci deťom z MRK pri zabezpečovaní činností v MŠ, zisťuje potreby detí a ich rodín a komunikuje ich vedeniu MŠ, resp. KIV,
- podieľa sa na riešení problémov s nedostatočným zabezpečením dištančného (online) vzdelávania (chýbajúci internet, chýbajúci počítač, tablet, mobilná telefón) formou návštev v teréne, priamo v rodine, pri dodržiavaní bezpečnosti a ochrany zdravia,
- spolupracuje s rodinami detí z MRK na riešení rôznorodých problémov vo vzťahu rodina – škola,
- ak je to možné, spravidla denne vedie individuálne a/alebo skupinové činnosti neformálneho vzdelávania – práce s rodinou (skupiny detí a ich rodinných príslušníkov, vrátane detí, ktoré nenavštevujú MŠ), aktuálne najmä prostredníctvom online platforiem a dištančnou formou, pričom obmedzenie prezenčnej formy vzdelávacích aktivít podlieha aktuálnej situácii a nariadení Úradu verejného zdravotníctva SR, resp. Ústredného krízového štábu, uprednostňované sú individuálne činnosti neformálneho vzdelávania (v rámci jednej rodiny)
- poskytuje rodinám spätnú väzbu o individuálnom pokroku dieťaťa/detí
- asistuje učiteľke ako aj pedagogickému asistentovi pri zabezpečovaní inej ako prezenčnej formy výchovy a vzdelávania,
- spolupracuje s celým inkluzívnym tímom, spoluvytvára a naplňa desegregačný akčný plán zmeny,
- spolupracuje s odborným zamestnancom, vrátane školského špeciálneho pedagóga, pri asistencii rodičom v realizácii stimulačného programu v domácom prostredí detí a ich rodín,
- pomáha pri prekonávaní jazykovej bariéry v adaptačnom a výchovno- vzdelávacom procese,
- distribuuje pracovné listy a rozvojové aktivity z MŠ smerom do rodín,
- zúčastňuje sa vzdelávacích aktivít realizovaných NP PRIM II. a i.

Odborný zamestnanec

- príprava a distribúcia pracovných listov zameraných na stimuláciu v jednotlivých oblastiach rozvoja čiastkových funkcií dieťaťa,
- vyhodnocovanie a uloženie pracovných listov do portfólií, kompletizácia portfólií detí,
- individuálne konzultácie s rodičmi ohľadne stimulácie v domácom prostredí,
- výroba didaktických edukačných pomôcok potrebných na individuálnu a skupinovú stimuláciu,
- príprava videí so stimulačným programom,
- realizácia stimulačných cvičení cez sociálne siete,
- individuálne stimulácie detí podľa rozpisu online,
- účasť na pracovných stretnutiach inkluzívneho tímu, vrátane dištančných foriem,
- príprava podkladov súvisiacich s autoevaluáciou MŠ a desegregačným akčným plánom zmeny,
- konzultácie s regionálnym koordinátorom (telefonicky, mailom, osobne),
- skupinové stimulácie podľa rozvrhu,
- vypracovávanie dištančných úloh zadaných na vzdelávacej aktivite NP PRIM II, konzultácia výstupov s lektormi,
- zúčastňuje sa vzdelávacích aktivít realizovaných NP PRIM II. a i.

Koordinátor inkluzívneho vzdelávania

- zabezpečenie komunikačných kanálov s rodinami detí a deťmi (nadviazanie emailových kontaktov, vytvorenie facebookovej skupiny, videohovory cez skype, messenger, whatsapp, zoom a i.),

- zabezpečenie informovanosti rodičov a detí, zamestnancov MŠ a obyvateľov miestnych komunít v súvislosti s prevenciou a ochranou zdravia prostredníctvom komunikačných kanálov materskej školy (web stránka, sociálne siete, email),
- zdieľanie relevantných informácií zasielaných zo strany príslušného/ej regionálneho/ej koordinátora/ky prostredníctvom komunikačných kanálov MŠ (web stránka, sociálne siete, email),
- spolupráca pri získavaní celkového prehľadu o zdravotnom stave, materiálnej vybavenosti rodín a iných informácií z terénu, o rodinách detí a samotných deťoch, v súčinnosti s príslušným regionálnym/ou koordinátorom/kou,
- organizovanie stretnutí inkluzívneho tímu pri dôslednom dodržiavaní hygienicko-epidemiologického režimu a opatrení v súlade s aktuálnymi usmerneniami Úradu verejného zdravotníctva SR, resp. Ústredného krízového štábu,
- koordinácia procesu autoevalvácie a prípravy desgregačného akčného plánu zmeny,
- priebežná dištančná a prezenčná forma komunikácie KIV s inkluzívnym tímom, vrátane pomáhajúcich profesií v obci;
- spolupráca s pomáhajúcimi profesiami (TSP, KC) pri zápisoch do MŠ,
- propagácia zápisov do 1. ročníka (spolupráca s TSP, KC, ZŠ,)
- spolupráca pri tvorbe rozvrhu pracovných činností pre účely individuálnej stimulácie detí, individuálnych činností neformálneho vzdelávania a skupinových vzdelávacích aktivít prostredníctvom online nástrojov;
- koordinácia tvorby a distribúcie pracovných listov a ich návratnosti,
- vypracovávanie dištančných úloh zadaných na vzdelávacej aktivite NP PRIM II., konzultácia výstupov s lektormi,
- zúčastňuje sa vzdelávacích aktivít realizovaných NP PRIM II. a i.

II. Vzdelávacie aktivity NP PRIM II. počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19:

Všetky vzdelávacie aktivity NP PRIM II. sú počas mimoriadnej situácie zabezpečované prostredníctvom online platforiem a dištančnou formou, pričom obmedzenie prezenčnej formy vzdelávacích aktivít podlieha aktuálnej situácii a nariadení Úradu verejného zdravotníctva SR, resp. Ústredného krízového štábu.

Online platformy a dištančná forma vzdelávania je adekvátna forma vzdelávania k prezenčnej forme vzdelávania, pričom všetky náležitosti vzdelávacej aktivity ostávajú nemenné (zabezpečenie prezenčnej listiny účastníkov, zabezpečenie lektora, informácia o konaní vzdelávacej aktivity a pod.)

Dištančná forma vzdelávania sa uplatňuje najmä pre:

- Mikro-regionálne stretnutia
- Metodicko-inštruktážne workshopy
- Iné vzdelávacie aktivity, ktoré si vyžadujú stretnutie viac ako 6 účastníkov¹ v jednom priestore

¹ Počet osôb sa môže meniť v závislosti od aktuálneho nariadenia Úradu verejného zdravotníctva SR, resp. Ústredného krízového štábu

III. **Kontrola výkonu činnosti inkluzívnych tímov v materskej škole prostredníctvom regionálnych koordinátorov**

V zmysle Usmernenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR k postupu škôl a školských zariadení pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu počas mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19, z 30.9.2020, sa nad rámec opatrení vyplývajúcich z manuálov opatrení pre školy a školské zariadenia, bez ohľadu na farbu semaforu predmetnej školy, odporúča vybrané aktivity (rodičovské združenia, zasadnutia rady školy a i.) s účasťou externých osôb, ako sú napr. rodičia, realizovať dištančnou formou.

Z dôvodu, že regionálny koordinátor je považovaný za osobu z externého prostredia materskej školy, počas mimoriadnej situácie prebieha kontrola výkonu činností inkluzívnych tímov dvoma spôsobmi:

- V prípade mimoriadnej situácie (prerušenie vyučovania v materskej škole, karanténa triedy/tried materskej školy, preventívne opatrenia a i.) na miestnej a/alebo regionálnej úrovni sa monitoring a kontrola výkonu činností inkluzívneho tímu vykonáva zo strany regionálneho koordinátora telefonicky, emailom, čo je uvedené aj v Správe regionálneho koordinátora k posúdeniu kvality práce inkluzívneho tímu. V takom prípade monitoring prebieha viac ako jedenkrát mesačne.
- V prípade štandardnej prevádzky materskej školy sa monitoring a kontrola výkonu činností inkluzívneho tímu vykonáva zo strany regionálneho koordinátora prezenčne.

O aktuálnej situácii v jednotlivých materských školách vedie regionálny koordinátor evidenciu a materská škola mimoriadnu situáciu hlási príslušnému regionálnemu koordinátorovi bezodkladne. Regionálny koordinátor môže požadovať doklad o nariadení takejto mimoriadnej situácie na úrovni školy.

IV. **Realizácia ostatných aktivít projektu v súvislosti s obsadzovaním pracovných pozícií v NP PRIM II.**

V prípade zabezpečovania projektových aktivít na úrovni obce (oprávneného užívateľa/materskej školy), súvisiacich s prijímaním nových zamestnancov na jednotlivé pracovné pozície, oprávnený užívateľ postupuje v zmysle aktuálneho znenia Sprievodcu pre oprávnených užívateľov (dostupné na <http://www.minv.sk/?zakladne-dokumenty-1>).

V prípade mimoriadnej situácie (karanténa v obci alebo jej časti, výskyt ochorenia Covid-19 u osôb potenciálne v blízkom kontakte, preventívne opatrenia a i.) na miestnej a/alebo regionálnej úrovni je možné vykonávať obsadzovanie pracovných pozícií v národnom projekte aj dištančnou formou (využitím online platforiem, telefonicky a i.), pričom všetky ustanovenia Sprievodcu pre oprávnených užívateľov musia byť dodržané – časť 5.2, zdôrazňujúc časť 5.2.1.2.

V. **Oprávnenosť výdavkov**

V zmysle usmernenia ministra školstva v súvislosti s organizáciou a podmienkami výchovy a vzdelávania v materských školách môžu počas mimoriadnej situácie nastať rôzne situácie pri plnení pracovno-právnych vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom a rôzne riešenia týchto vzťahov.

V zmysle predmetného usmernenia, ak pedagogický zamestnanec alebo nepedagogický zamestnanec má problém nastúpiť na riadny výkon práce v zmysle pracovnej zmluvy a tento problém spočíva v obave o zdravie (ak je táto opodstatnená) alebo objektívnej prekážke na jeho strane, môže sa so svojim zamestnávateľom dohodnúť na neprítomnosti v práci.

Vychádzajúc z možností, ktoré sú v súlade s oprávnenosťou výdavkov pravidiel financovania z EŠIF zdrojov a teda NP PRIM II., nasledovné možnosti definované zákonníkom práce sú akceptované:

- home office, ak prácu podľa pracovnej zmluvy môže zamestnanec vykonávať aj z miesta mimo pracoviska,
- prekážka v práci na strane zamestnanca zo zdravotných dôvodov (napr. PN určená lekárom),
- čerpanie dovolenky

Vzhľadom k oprávnenosti výdavkov súvisiacich najmä s refundáciou miezd zamestnancov materských škôl zapojených do NP PRIM II. v období pandémie Covid-19 však je možné refundovať len takú mzdu zamestnanca, ktorá **nepredstavuje náhradu mzdy pre prekážku zo strany zamestnávateľa a úhradu zníženého úväzku** z dôvodu nezabezpečenia práce zo strany zamestnávateľa.

Pre zabezpečenie plynulého pokračovania aktivít NP PRIM II., ako aj zmierňovania dopadov epidemiologickej situácie Covid-19 na sociálnu vylúčenosť detí a ich rodín z MRK, odporúčame aj počas mimoriadnej situácie (prerušenie vyučovania a karanténa) **pokračovať vo výchove a vzdelávaní dištančnou formou**, pričom táto forma okrem online platforiem a komunikácie prostredníctvom sociálnych médií zahŕňa aj individuálnu prácu s dieťaťom a jeho rodinou, spoluprácu s pomáhajúcimi profesiami v obci pri zabezpečovaní komunikácie medzi školou a rodinou, bezpečné formy zhromažďovania v malej skupine² a pod. vid' text v časti dištančné vzdelávanie.

Pri dokladovaní oprávnenosti výdavkov za mzdy zamestnancov materských škôl zapojených do NP PRIM II. v období pandémie Covid-19 je nad rámec bežných podkladov k finančnému transferu potrebné **doložiť na mesačnej báze:**

01 Zoznam osôb/členov inkluzívneho tímu, ktorí inou ako prezenčnou formou v danom mesiaci mimoriadnej situácie, konkrétne v čase prerušeného vyučovania, uskutočňovali definované úlohy (potrebné doplniť mená a pracovné pozície všetkých zamestnancov, ktorých mzdy boli refundované v rámci NP PRIM II. v danom období);

02 Zoznam úloh, ktoré boli definované ako oprávnené k vykonávaniu inou ako prezenčnou formou v danom mesiaci mimoriadnej situácie, konkrétne v čase prerušeného vyučovania v materskej škole (tento dokument je vypracovaný po konzultácii s regionálnym koordinátorom/koordinátorkou pre obec/mesto);

03 Čestné vyhlásenie zriaďovateľa materskej školy o neparticipácii na podpornej štátnej schéme refundácie miezd zamestnancov materskej školy (ide o mzdy konkrétnych zamestnancov refundovaných v NP PRIM II. V prípade, že ich mzdy boli refundované aj z inej schémy, prosím, uviesť túto skutočnosť do textu Čestného vyhlásenia).

Formuláre k vyššie uvedeným dokumentom sú súčasťou tohto Usmernenia vo forme príloh.

Úrad splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity
1.11.2020

² V zmysle aktuálnych nariadení Úradu verejného zdravia, resp. Ústredného krízového štábu